

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO PERSONALO VALDYMO IR ADMINISTRAVIMO SRITYJE IŠVADA

2019-09-30
Kruopiai

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu Nr. IX-904, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr.1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011m. gegužės 13d. įsakymu Nr. 2-170, įgyvendindami Šakinės korupcijos prevencijos programos Įgyvendinimo 2016-2019 priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro (toliau – Ministras) 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433, 2.2. priemonę ir siekdami nustatyti **VŠĮ Kruopių ambulatorijos** (toliau – Įstaigos), kurios steigėja yra Akmenės rajono savivaldybė, veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja įstaigos veiklą veikiančios išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, galintys sudaryti galimybes atsirasti korupcijai, įstaigoje buvo atliktas korupcijos tikimybės (toliau – KT) nustatymas Personalo valdymo ir administravimo srityje.

Analizuotas laikotarpis nuo 2018 m. rugpjūčio 1 d. - 2019 m. rugpjūčio 30d.

Atsakingas asmuo už korupcijos prevenciją: *Aušra Garbenytė, kontaktiniai duomenys: el. p.: kruopiu.ambulatorija@gmail.com, tel.: 8 425 43735.*

Atliekant vertinimą buvo atsižvelgta į korupcijos prevencijos VŠĮ Kruopių ambulatorijoje 2017-2019m. programą. Taikyti šie metodai: galiojančių teisės aktų analizė, veiklos analizė, duomenų tikslinimas žodžiu.

Veiklos srities esamos situacijos analizė ir vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio, ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011m. gegužės 13d. įsakymu Nr.2-170.

Vertinimo tikslas- identifikuoti išorinius ir vidinius veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas korupcijos pasireiškimui VŠĮ Kruopių ambulatorijos personalo valdymo ir administravimo srityje. Nustačius silpnąsias personalo valdymo ir administravimo sritis, parengti priemonių planą joms minimizuoti ir/ar pašalinti.

Analizuotas objektas- veikla, valdant ir administruojant įstaigos medicinos personalą. Vertintas bendruomenės slaugytojų darbo organizavimas, funkcijų vykdymas ir teikiamų paslaugų kokybė. Analizuojama sritis yra priskiriama veiklos sritims, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė. Todėl esama situacija analizuojamose veiklos srityse turėtų būti vertinama taikant šiuos nurodytus Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytus kriterijus:

1. kriterijus - „Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.“

Per analizuojamąjį laikotarpį VŠĮ Kruopių ambulatorijos veikloje *nebuvo užfiksuoti* Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Taip pat nebuvo užfiksuoti teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

2. kriterijus – „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.“

VŠĮ Kruopių ambulatorija yra sveikatos priežiūros paslaugas teikianti įstaiga. Įstaigai nesuteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą priežiūrei, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų atitinkamoje valdymo srityje, ar vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su įstaigos vidaus administravimu.

3. kriterijus – „Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.“

Per analizuojamąjį laikotarpį VŠĮ Kruopių ambulatorijos darbuotojų vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka buvo apibrėžti įstaigos priimtuose vidaus teisės aktuose, kurie nuolat

peržiūrėti ir, esant poreikiui, koreguojami. Sprendimų priėmimo tvarka ir atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti įstaigos įstatuose patvirtintuose Akmenės rajono savivaldybės tarnybos 2015-04-30 sprendimu Nr. T-93., vidaus darbo tvarkos taisyklėse, patvirtintuose įstaigos direktorės 2018-11-30 įsakymu Nr. T-58/18, kiekvieno dirbančiojo pareiginėse instrukcijose, atitinkamuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymuose. Įstaigoje veikia Darbuotojų elgesio kodeksas, kuris patvirtintas 2017-02-10 įsakymu T-11/17 ir su juo supažindinti visi įstaigos darbuotojai. Galioja 2018m. rugpjūčio 31d. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (LNSS) šakos kolektyvinė sutartis. Veikia 2014-01-02 įsakymu Nr. T-1-3/14 „Dėl medicininio audito komisijos sudėties patvirtinimo“ patvirtinta vidaus medicininio audito komisija, kuri vadovaudamasi įstaigoje 2009-03-10 įsakymu T-7/14 patvirtintais „Medicinos audito komisijos nuostatais“ ir 2009-03-10 įsakymu T-7/6 patvirtintu „Vidaus audito atlikimo tvarkos aprašu“ kontroliuoja, kaip darbuotojai vykdo vidaus teisės aktų reikalavimus. Vadovaujamosi įsakymu T-7/5 patvirtinta „Kokybės sistema“. Šios priemonės maksimaliai riboja darbuotojų galimybę viršyti teisės aktuose nustatytas kompetencijų ribas ir tokiu būdu eliminuojamos korupcijos pasireiškimo galimybės. Per analizuojamą laikotarpį darbuotojų kaitos nebuvo.

4. kriterijus – „Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.“

Per analizuojamą laikotarpį VšĮ Kruopių ambulatorijai (jo struktūriniam padaliniiui ar atskiram darbuotojui) nesuteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

5. kriterijus – „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.“

Per analizuojamą laikotarpį VšĮ Kruopių ambulatorija kaip ir kitos sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos, priima savarankiškus sprendimus, susijusius su vidaus administravimu, viešųjų pirkimų organizavimu. Įstaiga taip pat priima sprendimus, susijusius su sveikatos priežiūros paslaugų teikimu, tačiau teisės aktuose ši tvarka yra aiškiai reglamentuota, nebereikalaujanti papildomo derinimo su kitomis valstybėmis ar savivaldybės įstaigomis ir nereikalaujanti kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

6. kriterijus – „Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.“

Per analizuojamą laikotarpį VšĮ Kruopių ambulatorija savo veikloje neturėjo sričių, kurios būtų susijusios su įslaptintos informacijos gavimu, naudojimu ir apsauga, o turima bei valdoma informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi, tačiau iš esmės visa informacija yra konfidenciali ir gali būti teikiama (viešinama) tik griežtai laikantis teisės aktų nustatytos tvarkos. Vertinamuoju laikotarpiu trūkumų nenustatyta.

7. kriterijus – „Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.“

Per analizuojamą laikotarpį Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės (-es) VšĮ Kruopių ambulatorijoje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė – vertintas bendrosios praktikos slaugytojų darbo organizavimas, funkcijų vykdymas ir teikiamų paslaugų kokybė.

Analizuojamu laikotarpiu didesnis dėmesys buvo skirtas bendrosios praktikos slaugytojų darbo funkcijų, gebėjimų ir atsakomybės analizei. Bendrosios praktikos slaugytojo teises, pareigas ir kompetenciją reglamentuoja 2019m liepos 12 d. Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-828 patvirtinta Lietuvos medicinos MH 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“. Reglamentuotos šios sritys:

1. Kvalifikuotai ir kokybiškai teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas pagal nurodytą kompetenciją;
2. pagal kompetenciją teikti būtinąją pagalbą;
3. vadovautis pirminės sveikatos priežiūros tikslais ir savarankiškai teikti bendruomenės slaugos paslaugas;
4. slaugyti įvairaus amžiaus pacientus jų namuose ir (ar) pirminės sveikatos priežiūros ir (ar) bendruomenės slaugos paslaugas teikiančioje įstaigoje;

5. pildyti slaugos dokumentus bei teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
6. vykdyti saugos darbe taisyklių ir higienos normų reikalavimus;
7. informuoti reikiamas tarnybas apie galimą socialinių paslaugų poreikį ir inicijuoti socialinių paslaugų teikimą;
8. bendradarbiauti su pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais gydytojais, kitais asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos specialistais ir socialinių paslaugų darbuotojais;
9. mokyti asmenis sveikos gyvensenos, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo šeimose ir bendruomenėje;
10. teikti kokybiškas paslaugas;
11. laikytis slaugos profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
12. laiku informuoti pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią gydytoją apie paciento sveikatos būklės pokyčius, komplikacijas, vartojamų vaistų nepageidaujamą poveikį ar kitaip pablogėjusią sveikatą;
13. perduoti informaciją apie smurtą šeimoje, sužeistus, sužalotus asmenis, įtariamą gresiantį smurtą vaikų, paauglių ar globojamų asmenų atžvilgiu, taip pat vaikų nepriežiūrą atitinkamoms institucijoms Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
14. naudoti medicinos prietaisų saugos techninio reglamento reikalavimus atitinkančius prietaisus, kurie instaliuojami, naudojami ir prižiūrimi vadovaujantis Medicinos prietaisų instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašu;
15. profilaktinių programų vykdymas;
16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

Bendrosios praktikos slaugytojoms suteikta teisė, gydytojui paskyrus, išrašyti pacientams daugumą medicinos pagalbos priemonių, įtrauktų į Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašą. Analizės metu nagrinėti: Lietuvos Respublikos įstatymai, norminiai teisės aktai, taip pat darbo tvarkos taisyklės, su atliekamomis funkcijomis susiję direktoriaus įsakymai, kiti dokumentai ir informacija. Vyko pokalbiai su įstaigos darbuotojais.

Esama situacija vertinta vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, įstaigos nuostatomis ir tvarkomis bei kitais teisės aktais:

1. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu (Žin., 1996, Nr.66-1572;1998, Nr.109-2995);
2. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu (Žin., 1996, Nr.55-1287;2002, Nr.123-5512);
3. Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu (Žin., 1996, Nr.104-2363;2001, Nr.112-4069);
4. Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymu (Žin., 2001, Nr.62-2224;2009, Nr.89-3801);
5. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu (Žin., 2003, Nr.70-3170);
6. Lietuvos Respublikos slaugos praktikos įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin., 2009, Nr.89-3801);
7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001m. vasario 1d. įsakymu Nr.65 „Dėl informacijos apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms teikimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin.,2001, Nr.13-405);
8. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2007m. gruodžio 14d. įsakymu Nr. V-1026 „Dėl Slaugos paslaugų ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir namuose teikimo reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.137-5626);
9. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2007m. gruodžio 22d. įsakymu Nr.V-1066 „Dėl Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriaus“ (Žin., 2008, Nr.1-27);
10. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2010m. gegužės 3d. d. įsakymu Nr.V-383 „Dėl Medicinos prietaisų instaliavimo, naudojimo priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.54-2660);
11. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2010m. liepos 19d. įsakymu Nr. V-644 „ Dėl Lietuvos higienos normos HN47-1:2010 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.90-4781);

12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005m. gruodžio 5d. įsakymu Nr.V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo bei Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir bazinių kainų sąrašo tvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr.143-5205).
13. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2000m. spalio 6d. įsakymu Nr.V-529 „Dėl kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašo (C sąrašo) patvirtinimo“.
14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001m. vasario 1d. įsakymu Nr.65 „Dėl informacijos apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms teikimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr.13-405).
15. VšĮ Kruopių ambulatorijos vidaus darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos direktorės 2018m. lapkričio 30d. įsakymu Nr.T-58/18.
16. Pacientų skundų ir pareiškimų nagrinėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas direktorės 2009m. kovo 10d. įsakymu Nr. T-7/7.
17. VšĮ Kruopių ambulatorijos „Neatitinkčių registravimo ir analizės tvarka“ patvirtinti direktorės 2013 m. balandžio 30d. įsakymas Nr. T-11-1/13.
18. VšĮ Kruopių ambulatorijos Darbuotojų elgesio kodeksas, patvirtintas 2017m. vasario 10d. įsakymu T-11/17.
19. VšĮ Kruopių ambulatorijos „Darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašas“ patvirtintas direktorės 2018m. gruodžio 12d. įsakymu T-59/18.
20. VšĮ Kruopių ambulatorijos „Bendruomenės slaugytojos pareiginiai nuostatai“ patvirtinti direktorės 2009 m. kovo 10 d. įsakymas Nr. DS-11.

IŠVADA:

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą bendruomenės slaugytojų darbo funkcijų ir atsakomybės analizę matyti, kaip reglamentuotas ir organizuotas įstaigos bendrosios praktikos slaugytojų darbas, teikiant medicinos paslaugas besikreipiantiems pacientams ir nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja.

Pažymėtina tai, kad:

1. Pranešimų apie galimai netinkamai atliekamas darbuotojų pareigas negauta; Per analizuojamą laikotarpį darbuotojų kaitos nebuvo.
2. Įstaigos veiklos sritis atitinka įstatymo 6 straipsnio 4 dalies numatytus kriterijus, dėl ko ji priskiriama prie tų, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Įstaigos darbuotojų darbo funkcijos, uždaviniai, veikla yra išsamiai reglamentuota teisės aktais, užtikrinama įvairiapusė kontrolė, svarbūs sprendimai priimami remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reaguojama į pastebėtus veiklos trūkumus. Jokių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, atliekant įstaigos darbo funkcijas, susijusias su sveikatos apsauga, nebuvo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė VšĮ Kruopių ambulatorijoje analizuotu laikotarpiu vertinta kaip nedidelė. Korupcijos pasireiškimo tikimybė Personalo valdymo ir administravimo srityje gali pasireikšti tik dėl darbuotojų, vykdančių funkcijas šioje veiklos srityje, neatsakingumo, nesąžiningumo, pasinaudojimo tarnybine padėtimi, įgaliojimų viršijimo ar kitų trečiųjų asmenų veikos. Nenustatyta sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Siūlytina tęsti kovos su korupcija priemonių vykdymą, vykdant konkrečias VšĮ Kruopių ambulatorijos 2017-2019 metų korupcijos prevencijos programoje ir jos įgyvendinimo priemonių plane numatytas priemones. Organizuoti mokymus įstaigos darbuotojams antikorupcinio švietimo tematika.

Aušra Garbenytė

Asmuo atsakingas už korupcijos prevenciją